

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 039742 18 Gž 4
Brčko, 21.06.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Gligorević Ruže, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Kovačević Maide kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.L. iz M., zastupanog po punomoćniku Simić Mirku advokatu iz Brčkog, protiv tužene ZZ M. zastupana po zakonskom zastupniku N.L. a isti po punomoćniku Musić Ohri advokatu iz Brčkog, radi utvrđenja i isplate, vps. 3.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužene izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 039742 14 P 4 od 25.04.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 21.06.2018. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužene ZZ M. SE DJELIMIČNO USVAJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 039742 14 P 4 od 25.04.2017. godine, PREINAČAVA

U DIJELU kojim je tužena obavezana da tužitelju M.L. iz M. isplati naknadu plate za period od 01.01.2009. godine do povratka na posao u iznosu od 800,00 KM mjesečno (sa zakonskom zateznom kamatom za svaki mjesec počev od 10-og dana u narednom mjesecu za prethodni mjesec)

I U DIJELU kojim je obavezana da mu uplati doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od 01.01.2009. godine do povratka na posao na taj iznos plate

tako što se tužena obavezuje da tužitelju za navedeni period isplati naknadu plate u mjesečnom iznosu od 646,26 KM sa zakonskom zateznom kamatom za svaki mjesec počev od 10-og dana u narednom mjesecu za prethodni mjesec i da mu uplati doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za navedeni period na iznos plate od 646,26 KM, u roku od 30 dana, od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

U ostalom dijelu žalba tužene se odbija i prvostepena presuda POTVRĐUJE u dijelu kojim je utvrđeno da je odluka tužene ZZ M. od 23.01.2009. godine nezakonita, u dijelu kojim je tužena obavezana da tužitelja vrati na radno mjesto komercijaliste ili drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima.

Prvostepena presuda u II stavu izreke, kojim je tužena obavezana da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.750,00 KM, ostaje neizmijenjena.

Zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu, SE ODBIJA.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je na slijedeći način:

„I UTVRĐUJE SE da je odluka tužene ZZ M. od 23.01.2009. godine, kojom je tužitelju M.L., sinu B., iz M., prestao radni odnos kod tužene na radnom mjestu komercijalista sa danom 31.12.2008. godine, nezakonita, te se slijedom toga obavezuje tužena da tužitelja vrati na radno mjesto komercijaliste ili drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima kao i da mu isplati platu za period počev od 01.01.2009. godine pa do povratka na posao u iznosu od po 800,00 KM, mjesečno sa zakonskom zateznom kamatom za svaki mjesec, počev od 10.-tog dana u narednom mjesecu za prethodni mjesec, kao i da mu uplati doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za navedeni period, na navedeni iznos plate, a u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

II Obavezuje se tužena da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.750,00 KM, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.“

Navedenu presudu žalbom pobija tužena zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se žalba uvaži, prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da se prvostepena presuda preinači na način da se tužba odbaci kao neblagovremena ili preinači na način da se tužbeni zahtjev tužitelja u cjelosti odbije a tužitelj obaveže „na naknadu troškova parničnog postupka koliko stvarno budu iznosili“.

U odgovoru na žalbu tuženog tužitelj je naveo da je žalba neosnovana kod toga da prvostepena presuda nije donesena povredom člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, i kod toga da je na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je odlučio kao u izreci pobijane presude pa predlaže da se žalba odbije i prvostepena presuda potvrdi a tužitelj obaveže i na naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 150,00 KM.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu člana 330 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09,52/10 i 27/14) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

Zahtjev o kome je odlučio prvostepeni sud pobijanom presudom tužitelj je zasnovao na tvrdnji da je on dana 16.01.2009. godine (podneskom upućenim na ruke direktora tuženog N.L.) otkazao Ugovor o radu od 01.01.2001. godine (koji je zaključen između ZZ M. kao poslodavca i tužitelja kao zaposlenika i po kom je tužitelj zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme) i da prekida radni odnos sa tuženim sa 31.12.2008. godine zbog toga što je tuženi koji je njegov poslodavac

bezrazložno neisplaćivao plate, njemu kao zaposleniku, u propisanom roku članom 9 Ugovora o radu,

nije mu dozvolio ostvarenje njegovog prava na korištenje godišnjeg odmora u 2008. godini (odbio je dati rješenje o vremenu korištenja i dužini korištenja godišnjeg odmora, saglasno članu 11 Ugovora),

odbio je tužitelju, kao zaposleniku, izdati obračunske i platne liste o obračunu plate i doprinosa i bezrazložno je kasnio više mjeseci sa uplatom doprinosa, što je suprotno obavezi iz člana 14 Ugovora,

protivzakonito je izbjegavao uplate doprinosa na dio plate isplaćen bez knjigovodstvene evidencije u periodu 02.05.1998. godine do 31.12.2006. godine i odbijao je potpisivanje novog Ugovora o radu dostavljenog direktoru 02.09.2008. godine

pa kako je tužitelj postupanjem tuženog kao poslodavca „prisiljen na raskid Ugovora o radu“ traži da se u ovom sporu utvrdi da je Odluka koju je donijela tužena 23.01.2009. godine, kojom je njemu kao zaposleniku prestao radni odnos sa 31.12.2008. godine nezakonita i traži da mu se u ovom postupku pruži zaštita prema odredbama članova 75 stav 2 i 81 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sve kako je odredio tužbenim prijedlogom.

Tuženi se zahtjevu tužitelja u ovom sporu usprotivio navodima da je odluka od 23.01.2009. godine, kojom je tužitelju prestao radni odnos sa 31.12.2008. godine donesena na zahtjev tužitelja, dakle, zakonito je donesena a osim toga istakla je da je tužitelj kršio radne obaveze tako što nije ispunjavao zahtjeve uprave preduzeća, i zabranjivao je i ulazak u radno-poslovni prostor preduzeća, te je istakao i prigovor „da je u pitanju zastarjelo potraživanje tužitelja“.

Kako proizlazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtjev tužitelja jer je na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja u postupku

da je tuženi aktom od 15.09.2008. godine izdao nalog tužitelju da na tržištu S. obezbijedi i nabavi oko 200 tona šipurka kalkulativne cijene od 06,0 do 0,65 eura, te da organizuje transport i carinsko praćenje, uz obavezu da o realizaciji naloga obavještava tuženog svakog ponedjeljka (pismeno) i da nakon realizacije podnese pismeni izvještaj tuženom (a ako ne postupi po nalogu da to predstavlja težu povredu radne obaveze) pa je tužitelj zbog neizvršavanja ove obaveze (iako je tražio od tuženog da mu se za realizaciju naloga obezbijede novčana sredstva od 35.000,00 eura jer bez

toga nalog ne može ispuniti) odlukom tužene od 18.11.2008. godine suspendovan zbog teže povrede radne obaveze

da je tužena aktom od 25.11.2008. godine odbila zahtjev tužitelja za korištenje godišnjeg odmora do okončanja suspenzije

da je tužena odlukom od 03.12.2008. godine „izvršila retroaktivno isplatu plata tužitelju za juli, avgust, septembar i oktobar 2008. godine po Ugovoru o radu od 01.01.2001. godine (u mjesečnim iznosima od 250,00 KM)

da je tužitelj tražio od tuženog aktom od 02.09.2008. godine da mu se dostave podaci o uplaćenim doprinosima u prethodnom periodu i da mu se dostavi potvrda o isplaćenim platama za period od 01.01.2003. godine do 24.11.2008. godine

da je tužitelj sa tuženom zaključio i Ugovor o radu 30.01.2004. godine

zaključio „da je tužena kao poslodavac povrijedila obaveze iz Ugovora o radu u odnosu na tužitelja jer mu nije omogućila korištenje godišnjeg odmora za 2008. godinu što je bila obavezana prema odredbama člana 32 u vezi sa članom 35 (stav 2 i 3) i člana 36 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine; jer tužena nije vršila obračun i isplatu plata u skladu sa Ugovorom o radu (član 9 ugovora) i u skladu sa članom 57 stav 1 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine; jer nije tužitelju kao zaposleniku uručivala pismeni obračun plate u skladu sa članom 59 Zakona o radu; jer je tužitelju kao zaposleniku izdavala radne naloge koje objektivno nije mogao izvršiti

pa kako je tužitelj iz razloga navedenih u podnesku od 16.01.2009. godine (kojim daje otkaz) otkazao Ugovor o radu kao zaposlenik u skladu sa odredbom člana 75 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da tužena (kao poslodavac) nije dokazala da razlozi zbog kojih tužitelj ugovor otkazuje ne egzistiraju, nego je proizvoljnim i paušalnim tvrdnjama osporavala navode tužitelja i tužbeni zahtjev, u konačnici je prvostepeni sud našao da zahtjevu tužitelja u cjelosti valja udovoljiti jer ni činjenica da je tužitelju rješenjem od 20.01.2010. godine (kao demobilisanom braniocu) priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije (u iznosu od 153,7457 KM počev od 01.01.2009. godine) ne dovodi u pitanje osnovanost zahtjeva tužitelja za uspostavu radnog odnosa zbog nezakonitog otkaza Ugovora o radu („obzirom da pravo na starosnu penziju osiguranik stiče sa navršenih 65 godina života i najmanje 20 godina penzijskog staža u skladu sa odredbom člana 30 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju a tužitelj do okončanja glavne rasprave nije navršio 65 godina života“), a s obzirom da je odluka tužene od 23.01.2009. godine nezakonita našao je da tužitelju pripada i naknada plate od 800,00 KM mjesečno (kako to stoji u Ugovoru o radu zaključenom 2004. godine) prema odredbama članova 57 i 58 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, uz obavezu tužene „da plati doprinose nadležnim institucijama distrikta za svakog zaposlenika shodno članu 88 stav 1 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jer doprinose u spornom periodu tužena nije uplaćivala za tužitelja“ i da je tužitelju tužena dužna na dosuđeni iznos duga platiti zakonsku zateznu

kamatu od dospelosti svakog mjesečnog iznosa plate pa do isplate shodno članu 277 Zakona o obligacionim odnosima u vezi sa članom 324 istog zakona, a sve kod toga da nije nastupila zastara potraživanja tužitelja prema odredbama člana 88 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i člana 91 istog zakona imajući u vidu činjenicu da je tužitelj tužbu u ovom sporu podnio 29.11.2011. godine i da traži utvrđenje da je odluka tužene o prestanku radnog odnosa tužitelju od 23.01.2009. godine, nezakonita.

Odluku da tuženi tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.750,00 KM prvostepeni sud je, prema obrazloženju prvostepene presude, donio primjenom člana 119 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i primjenom Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS, broj 45/00).

Tužena u žalbi kojom pobija prvostepenu presudu ukazuje da prvostepeni sud nije postupio po uputama iz ukidajućeg rješenja Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da nije pravilno cijenio dokaze provedene u postupku u pogledu utvrđivanja relevantnih činjenica u ovom sporu, odnosno u pogledu utvrđenja da tužena nije vršila obračun i isplatu plata tužitelju u skladu sa ugovorom o radu i da tužitelju (kao zaposleniku) nije uručivan „pismeni obračun plaća“ a posebno dopis tužitelja od 06.12.2008. godine (kojim on traži povlačenje određenih odluka uprave tužene) u kojem tužitelj ne spominje neisplaćene plate i da tužitelju nisu izdavane obračunske i platne liste „jer je u postupku tužena dokazala da je tužitelj bio zaposlen na takvom radnom mjestu koje je podazumijevalo i izdavanje lista“.

Ovaj sud nalazi da prvostepena presuda nije donesena povredom člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na koju u suštini žalbom ukazuje tužena, jer je prvostepeni sud dokaze provedene u postupku cijenio kako ova odredba nalaže i jasno i decidno je naveo koje činjenice je utvrdio iz dokaza provedenih u postupku pa je, dovodenjem utvrđenih činjenica u vezu sa materijalnim propisima na koje se pozvao, donio zaključak o osnovanosti zahtjeva tužitelja u ovom sporu, i naveo je dovoljne i jasne razloge za utvrđenje činjenica koje su od odlučnog značaja u pogledu zahtjeva tužitelja pa se ukazuje neosnovanim i žalbeni razlog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kojim tužena takođe pobija prvostepenu presudu.

Žalbenim razlogom pogrešne primjene materijalnog prava tužena tvrdi prvo da je odluka prvostepenog suda, kojom je obavezana tužena da tužitelju isplati plate počev od 01.01.2009. godine do povratka na posao, nezakonita s obzirom „da u tom periodu tužitelj ima primanja po osnovu penzije pa je sud omogućio tužitelju da ima primanja po dva osnova“ i drugo da je nezakonita odluka kojom je usvojen zahtjev tužitelja u ovom sporu jer je kod ocjene da nije nastupila zastara potraživanja tužitelja prvostepeni sud zanemario činjenice, na koje je u postupku ukazala tužena,

a koje proizilaze iz materijalne dokumentacije „da su sve navedene povrede Ugovora o radu nastale prije 29.11.2008. godine te je sud u tom smislu tužbu morao odbaciti kao neblagovremenu u smislu člana 180 stav 1 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 88 stav 4 Zakona o radu“.

Po ocjeni ovog suda tuženi žalbom osnovano ukazuje da, kod utvrđene činjenice u postupku, da je tužitelju rješenjem Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje broj 1810-0356/09-1 od 20.01.2010. godine priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije (koji pada na teret bosanskohercegovačkog nosioca osiguranja) u iznosu od 153,7457 KM počev od 01.01.2009. godine i da mu po rješenju isplata pripada od 01.01.2009. godine, da se onda pravilnom primjenom materijalnog prava tužitelju ne može, za period koji to tužitelj zahtjevom u ovom sporu traži, dosuditi naknada plate u iznosu od 800,00 KM mjesečno.

Naime, kada je tužitelju navedenim rješenjem Federalnog zavoda priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije u mjesečnom iznosu od 153,74 KM počev od 01.01.2009. godine i priznato da mu isplata po rješenju pripada od tog dana, kod toga da za isplatu naknade plate (koji isplatu tužitelj traži u ovom sporu tako da mu od 01.01.2009. godine do povratka na posao tuženi na ime naknade plate isplati po 800,00 KM mjesečno) nije bitno za koju penziju mu je priznato pravo na isplatu nego da je pravo priznato u određenom iznosu i periodu onda tužitelju, pravilnom primjenom materijalnog prava odnosno odredaba na koje se pozvao i prvostepeni sud, pripada razlika između iznosa isplaćene penzije i plate koju bi primao da je ostao u radnom odnosu kod tužene a to je u pogledu zahtjeva tužitelja iznos od 646,26 KM mjesečno kod utvrđene činjenice u postupku da je visina plate tužitelja bila 800,00 KM mjesečno u vrijeme kada je tužena donijela spornu odluku, koje utvrđenje tužena žalbom ne dovodi u pitanje pa je žalbu tužene (u pogledu dosude tužitelju iznosa od 800,00 KM kao mjesečnog iznosa naknade plate), valjalo usvojiti i prvostepenu presudu, u pogledu utvrđene obaveze tužene da isplati tužitelju naknadu plate u iznosu od 800,00 KM mjesečno u periodu od 01.01.2009. godine do povratka na posao, preinačiti a slijedom toga preinačiti i obavezu plaćanja doprinosa za PIO za navedeni period s obzirom da se ova obaveza utvrđuje i plaća prema pripadajućem iznosu plate.

U pogledu prigovora tužene da se zahtjevu tužitelja u ovom sporu ne može udovoljiti, jer je u pitanju zastarjelo potraživanje tužitelja, prvostepeni sud se u obrazloženju presude očitovao tako što je našao da nije došlo do zastare potraživanja iz radnog odnosa kod sadržaja odredaba članova 88 i 91 Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kod toga da je utvrđeno da je odluka o prestanku radnog odnosa tužitelja koju je donio tuženi 23.01.2009. godine, nezakonita a da je tužitelj tužbu u ovom sporu podnio 29.11.2011. godine.

Ovaj sud nalazi da tuženi navodima žalbe, kojima ukazuje da nije pravilan zaključak prvostepenog suda da nije došlo do zastare potraživanja, nije doveo u pitanje osnovanost zaključka prvostepenog suda jer u žalbi samo navodi „da je prvostepeni sud zanemario činjenice koje je isticala tužena i koje proizilaze iz dokumentacije u spisu kao i iz iskaza samog tužitelja a to je da su sve navedene povrede ugovora o radu nastale prije 29.11.2008. godine pa je tužitelj tužbu podnio nakon proteka subjektivnog i objektivnog roka za podnošenje tužbe“ što predstavlja paušalno osporavanje zaključka prvostepenog suda s obzirom da u žalbi ne navodi koje su to činjenice relevantne za nastupanje zastare u prvostepenom postupku utvrđene provedenim dokazima i da se primjenom relevantnih propisa na konkretne utvrđene činjenice može, i zašto može, samo zaključiti da se radi o tužbi koja je u ovom sporu podnesena nakon što je tužitelj izgubio pravo na podnošenje tužbe za utvrđivanje povrede prava iz radnog odnosa.

S obzirom da je tužena sa žalbom uspjela samo u pogledu umanjenja visine naknade plate koju je dužna platiti tužitelju, dakle, u neznatnom dijelu to ovaj sud i kod sadržaja odredbe člana 130 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja propisuje da kada se sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek da će odlučiti o troškovima cijelog postupka, nije preinačio odluku o naknadi troškova parničnog postupka koju je donio prvostepeni sud a koja je sadržana u II stavu izreke prvostepene presude.

U skladu sa navedenom odredbom člana 130 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ovaj sud je, odlučujući o žalbi koju je tužena izjavila protiv prvostepene presude, odlučio i o zahtjevu tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu a zahtjev je dobio jer je našao da odgovor na žalbu, po svom sadržaju, nije bio potreban radi ostvarenja prava tužitelja u ovom sporu.

Sa navedenog i kako prvostepena presuda nije donesena ni uz povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, te kod toga da tužena u žalbi nije određeno ukazala po kojim uputama drugostepenog suda prvostepeni sud nije postupio a bio je dužan postupiti, valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude na osnovu odredaba članova 335 i 338 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ruža Gligorević